

عنوان مقاله:

ارزیابی پایداری عملکرد دانه لاین های امید بخش گندم نان (*Triticum aestivum* L.) در مناطق معتدل ایران

محل انتشار:

فصلنامه نهال و بذر، دوره 36، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

فرشاد بختیار - Assistant Professor, Seed and plant Improvement Institute, Agriculture Research Education and Extension Organization (AREEO), Karaj, Iran

گودرز نجفیان - Seed and Plant Improvement Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization, Karaj, Iran

امیرکیوان کفاشی - Field and Horticultural Crops Sciences Research Department, Kermanshah Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization, Kermanshah, Iran

احمد جعفرنژاد - Field and Horticultural Crops Sciences Research Department, Khorasan-e-Razavi Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization, Neishabour, Iran

فضل اله حسنی - Field and Horticultural Crops Sciences Research Department, Fars Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization, Zarghan, Iran

احمد زارع فیض آبادی - Field and Horticultural Crops Sciences Research Department, Khorasan-e-Razavi Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization, Mashhad, Iran

داوود امین آرم - Field and Horticultural Crops Sciences Research Department, Isfahan Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization, Isfahan, Iran

عزت اله نباتی - Field and Horticultural Crops Sciences Research Department, Lorestan Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization, Broujerd, Iran

حسن عبدی - Field and Horticultural Crops Sciences Research Department, Tehran Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization, Varamin, Iran

خلاصه مقاله:

در این پژوهش سازگاری و پایداری عملکرد دانه ۱۸ لاین امید بخش گندم نان به همراه ارقام شاهد پارسی و بهاران در هشت ایستگاه

تحقیقاتی کرج، کرمانشاه، زرقان، بروجرد و مشهد (آبیاری بهینه)، نیشابور، اصفهان و ورامین (قطع آبیاری از مرحله سنبله دهی) در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار به مدت دو سال زراعی (۱۳۹۶-۱۳۹۴) ارزیابی شد. تجزیه واریانس مرکب داده های عملکرد دانه نشان داد که اثر متقابل ژنوتیپ $\times$ سال $\times$ مکان و سال $\times$ مکان معنی دار شدند. با توجه به معنی دار شدن این آثار متقابل، برای تعیین پایداری عملکرد دانه ژنوتیپ ها و اثر متقابل ژنوتیپ $\times$ محیط از معیار پایداری غیر پارامتری رتبه بندی و روش چند متغیره اثر اصلی جمع پذیر و ضرب پذیر (AMMI) استفاده شد. مقایسه میانگین عملکرد دانه ژنوتیپ ها نشان داد که لاین های شماره ۱۶، ۱۲، ۱۰ و ۱۵ به ترتیب از بالاترین عملکرد دانه برخوردار بودند. تجزیه ناپارامتری رتبه نشان داد که ژنوتیپ های ۴، ۱۲، ۱۴، ۱۵ و ۱۶ به ترتیب با کمترین رتبه، و انحراف معیار رتبه دارای پایداریترین عملکرد دانه بودند. با استفاده از نمودار بای پلات دو مولفه اصلی اول و دوم AMMI، ژنوتیپ های ۲، ۴، ۱۳ و ۱۴ به عنوان ژنوتیپ-های با عملکرد دانه پایدار شناخته شدند که دارای آماره ارزش پایداری (ASV) AMMI کمتری نیز بودند. با توجه به نتایج بدست آمده برای عملکرد دانه و سایر خصوصیات زراعی مطلوب ژنوتیپ های ۱۴، ۱۵ و ۱۶ دارای پتانسیل عملکرد دانه بالا و پایداری عملکرد بودند و برای نامگذاری و آزاد سازی در منطقه معتدل کشور انتخاب شدند.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1791335>

